

1. विलोमपदानि मेलयत-

[4]

(क)	(ख)
सुखम्	धनिकम्
दूरे	अक्षमम्
निर्धनम्	दुःखम्
क्षमम्	पावै

Ans. :

(क)	(ख)
सुखम्	दुःखम्
दूरे	पावै
निर्धनम्	धनिकम्
क्षमम्	अक्षमम्

2. सूचनाम् अनुसर्ष्य लिखतु-

[10]

I. पूर्वपृष्ठस्य कोष्ठके दत्तानि रूपाणि दृष्ट्वा रिक्तस्थानानि पूरयन्तु।

लिखतु	लिखताम्	
	लिखतम्	लिखत
लिखानि	लिखाव	
	क्रीडताम्	

Ans. :

लिखतु	लिखताम्	लिखन्तु
लिख	लिखतम्	लिखत
लिखानि	लिखाव	लिखाम
क्रीडतु	क्रीडताम्	क्रीडन्तु

II. उदाहरणानुगुणं लोट्लकारस्य रूपाणि लिखन्तु ।

यथा - पठति - पठतु

(क) खादति - _____

(ख) क्रीडामि - _____

(ग) पश्यसि - _____

(घ) हसति - _____

Ans. : (क) खादति - खादतु

(ख) क्रीडामि - क्रीडानि

(ग) पश्यसि - पश्य

(घ) हसति - हसतु

III. उदाहरणानुगुणं बहुवचनस्य रूपाणि लिखन्तु ।

यथा - उत्तिष्ठतु - उत्तिष्ठन्तु

- (क) खादतु - _____
 (ख) आगच्छतु - _____
 (ग) पठतु - _____
 (घ) उपविशतु - _____

Ans. : (क) खादतु - खादन्तु
 (ख) आगच्छतु - आगच्छन्तु
 (ग) पठतु - पठन्तु
 (घ) उपविशतु - उपविशन्तु

IV. परिच्छेदे पट्टिकातः उचितैः क्रियारूपैः रिक्तस्थानानि पूरयन्तु ।

(पठन्तु पृच्छन्तु कुर्वन्तु वदन्तु उत्तिष्ठन्तु उपविशन्तु अभिवादयन्तु)

यदा अध्यापकः कक्षाम् आगच्छति तदा प्रथमं सर्वे _____ | उपचारवाक्येन तम् _____ |

यदा सः वदति तदा एव सर्वे _____ । तस्य सूचनानुसारं पाठं _____ ।

Ans. : यदा अध्यापकः कक्षाम् आगच्छति तदा प्रथमं सर्वे उत्तिष्ठन्तु । उपचार वाक्येन तम् अभिवादयन्तु । यदा सः वदति तदा एव सर्वे उपविशन्तु । तस्य सूचनानुसारं पाठं पठन्तु ।

V. उदाहरणानुसारं क्रियापदस्य लोट्-लकाररूपैः वाक्यानि पूरयन्तु ।

यथा छात्राः प्रातः शीघ्रम् उत्तिष्ठन्तु । (उत् + तिष्ठ)

(क) अम्ब! अहं क्रीडार्थं _____ । (गच्छ)

(ख) आगच्छन्तु वयं प्रार्थनागीतं _____ । (गाय)

(ग) ज्वरः अस्ति । पुत्र! वृष्टौ न _____ । (क्रीड)

(घ) लते! भवती मम उपनेत्रम् _____ । (आ + नय)

Ans. : (क) अम्ब! अहं क्रीडार्थं गच्छानि ।
 (ख) आगच्छन्तु वयं प्रार्थनागीतं गायाम ।
 (ग) ज्वरः अस्ति । पुत्र ! वृष्टौ न क्रीड ।
 (घ) लते! भवती मम उपनेत्रम् आनयतु ।

* बहुविकल्पी प्रश्नाः

[10]

3. "त्वम् आपणं गच्छ" इति पाठस्य क्रमः कः?

- (A) दशमः (B) अष्टमः (C) सप्तमः (D) नवमः

Ans.: (A) दशमः

4. अम्ब ! किं कार्यं करवाणि? अत्र क्रियापदं किम्?

- (A) कार्यं (B) अम्ब (C) करवाणि (D) किम्

Ans. : (C) करवाणि

5. राकेशः कुत्र गच्छति?

- (A) विद्यालयम् (B) विपणिम् (C) गृहम् (D) देवालयम्

Ans. : (B) विपणिम्

6. राकेशः केषां नामावलीम् स्वीकरोति?

- (A) पुस्तकानाम् (B) क्रीडकानाम् (C) जनानाम् (D) वस्तूनाम्

Ans. : (D) वस्तूनाम्

7. मार्गे केषां गतिं पश्यतु?

- (A) यानानाम् (B) बालकानाम् (C) पशूनाम् (D) खगानाम्

Ans.: (A) यानानाम्

8. आपणिकः कियत् शर्करा ददाति?

- (A) अर्धकिलोमिता (B) द्विकिलोमिता (C) एककिलोमिता (D) पादकिलोमिता

Ans. : (C) एककिलोमिता

9. आपणिकः चाकलेहस्य कति रूप्यकाणि योजयति?

- (A) विंशतिः (B) दश (C) पञ्च (D) पञ्चादश

Ans. : (B) दश

10. राकेशः कीदृशी लेखनी इच्छति?

- (A) कृष्णवर्णा (B) रक्तवर्णा (C) पीतवर्णा (D) नीलवर्णा

Ans. : (D) नीलवर्णा

11. राकेशस्य समीपे कति रूप्यकाणि सन्ति?

- (A) पञ्च शतानि (B) चत्वारि शतानि (C) षड् शतानि (D) दश शतानि

Ans.: (A) पञ्च शतानि

12. 'नवत्यधिकानि चत्वारि शतानि' इति संख्या अङ्केषु लिखत।

- (A) 960 (B) 940 (C) 460 (D) 490

Ans. : (D) 490

* उचितैः अर्थैः सह मेलनं कुरुत-

[4]

13.

(क)	(ख)
वसनानि	पिपासा
सूर्यः	अधिकम्
तृषा	वस्त्राणि
विपुलम्	रविः

Ans. :

(क)	(ख)
वसनानि	वस्त्राणि
सूर्यः	रविः
तृषा	पिपासा
विपुलम्	अधिकम्
